

Ved Fremlæggelsen af Finanslovforslaget gennemgik *Finansministeren* først i Hovedtræk *Statsregnskabet* for 1939—40 (se Oversigten foran). Paa Driftsregnskabet havde Indtægter og Udgifter udgjort henholdsvis 640,8 og 631,5 Mill. Kr., saa at der fremkom et *Overskud* paa 9,3 Mill. Kr., medens der var budgetteret et Underskud paa 15,3 Mill. Kr. Der havde været en Merindtægt paa 9,9 Mill. Kr., hidrørende væsentlig fra Skatter og Afgifter, og en Mindreudgift paa 14,7 Mill. Kr., hvoraf omtrent Halvdelen faldt paa Krigs- og Marineministeriet og næsten en Fjerdedel paa Statsbanerne. I al Almindelighed var Regnskabet stærkt præget af de af Krigen hidførte ekstraordinære Forhold. I den første Del af 1939—40 tegnede de økonomiske og finansielle Forhold sig i mange Maader lyst og lovende, men med Krigens Udbrud skiftede Billedet: de militære Indkaldelser og Materielanskaffelser betød en meget væsentlig Udgiftsforøgelse, og samtidig virkede de af Fragtforhøjelserne fremkaldte Prisstigninger ind paa Udgifterne i Statshusholdningen; naar Driftsudgifterne paa Finansloven var opført med 531 Mill. Kr., medens Regnskabstallet var 100 Mill. Kr. større, skyldtes det for største Delen Merudgifter som Følge af de ændrede Forhold, og i Realiteten var Stigningen endnu betydeligere, da en Udgift paa 26 Mill. Kr. til Udligning af Prisforholdet mellem Landbrugets Eksportpriser og Produktionsomkostninger først belastede Driftsbudgettet for 1940—41. — Den faste *Statsgæld* var i 1939—40 nedbragt med 49 Mill. Kr., men Saldoen for Skatkammerbeviser og Bankgæld forøget fra 58,2 til 207,3 Mill. Kr., saa at den faste og løse Gæld i alt var vokset med ca. 100 Mill. Kr. Forskydninger i Finansministeriets Mellemlægning med Ministerier og Institutioner og forskellige andre løbende Mellemlægninger havde dog fremkaldt en Bevægelse i modsat Retning paa 49,8 Mill. Kr., saa at Nettoresultatet blev en Forøgelse af Gælden med ca. 50 Mill. Kr.

Udarbejdelsen af *Finanslovforslaget* (se Oversigten foran) havde været en lidet taknemmelig Opgave, da der paa mange Omraader, ikke mindst for Skatternes Vedkommende, savnedes Holdepunkter for et blot nogenlunde paalideligt Skøn; det eneste sikre syntes at være, at Vanskelighederne ved at holde Driftsbudgettet i Balance vilde blive stærkt forøget, idet Tolden og Forbrugsafgifterne maatte paaregnes at give et langt mindre Udbytte, ligesom der maatte ventes betydelig Nedgang i Indkomstkatten. I Sammenligning med Finansloven for 1940—41 var Forslaget aflastet for en Række, til Dels meget store ekstraordinære Udgifter (f. Eks. Tilskud til Udligningsordning, ekstraordinære Tilskud til Arbejdsløsheds-kasser, Bevillinger til Indkøb af Luftbeskyttelsesmateriel og